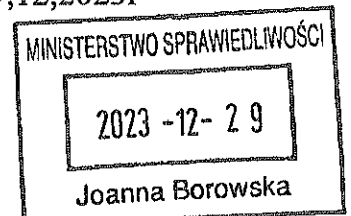

BH

Cieszyn dn 19,12,2023r

Minister Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Podmiot wnoszący petycję:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

PETYCJA w interesie publicznym

Na podstawie art 2 ust 1 ustawy o petycjach wnoszę o zmianę przepisów ustaw

I. kodeks karny wykonawczy z dnia 6.06.1997 r – (Dz.U.1997.90.557 ze zm – dalej jako kkw) tj:

1. art 8 § 4. który obecnie ma brzmienie: „Skazany pozbawiony wolności może korzystać co najmniej raz w tygodniu, w terminach ustalonych w porządku wewnętrznym obowiązującym w zakładzie karnym lub areszcie śledczym, z samo-inkasującego aparatu telefonicznego do kontaktu z osobą, o której mowa w § 3. W szczególnie uzasadnionych wypadkach, jeżeli wyznaczone terminy czynności procesowych wskazują na konieczność niezwłocznego skorzystania z samo-inkasującego aparatu telefonicznego, dyrektor zakładu karnego lub aresztu śledczego udziela zgody na kontakt poza terminami ustalonymi w porządku wewnętrznym obowiązującym w zakładzie karnym lub areszcie śledczym.” Poprzez zastąpienie słów „co najmniej raz w tygodniu w terminach” słowami: „codziennie w godzinach”
2. art 8a § 2 który obecnie ma brzmienie: „Korespondencja skazanego pozbawionego wolności z obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym nie podlega cenzurze, nadzorowi oraz zatrzymaniu i powinna być bezzwłocznie przekazywana do adresata. Przepisy art. 73 § 3 i 4 oraz art. 225 § 3 Kodeksu postępowania karnego

RPM/572283/2023 P
Data: 2023-12-29

stosuje się.” poprzez dodanie słów: „na korespondencję wysyłaną do obrońcy lub pełnomocnika skazany otrzymuje potwierdzenie odbioru korespondencji o którym mowa w art 105 § 7 kkw”

3. art 102 poprzez dodanie kolejnego punktu o brzmieniu: „Skazany ma prawo dostępu do Biuletynów Informacji Publicznej, wszystkich stron zawierających informacje prawne oraz stron uczelni i szkół udostępniionych w Internecie. Dostęp do tych stron nie może być w żaden sposób ograniczony ani limitowany”
4. Art 105 § 6a. Który obecnie ma brzmienie: „skazany ponosi koszty prowadzenia korespondencji, w tym korespondencji urzędowej. W szczególnie uzasadnionych wypadkach skazany, który nie posiada środków pieniężnych, może otrzymać od administracji zakładu karnego znaczki pocztowe na korespondencję.” poprzez zastąpienie słów: „może otrzymać” słowem: „otrzymuje”
5. Art 105 b § 1. który obecnie ma brzmienie: „skazany co najmniej raz w tygodniu ma prawo korzystać z samo-inkasującego aparatu telefonicznego na własny koszt lub na koszt rozmówcy w sposób i w terminach ustalonych w porządku wewnętrznym obowiązującym w zakładzie karnym. W uzasadnionych wypadkach dyrektor zakładu karnego może udzielić zgody na skorzystanie z samo-inkasującego aparatu telefonicznego na koszt zakładu karnego.” poprzez zastąpienie słów: „co najmniej raz w tygodniu” słowem: „codziennie”
6. Art. 110a. [Posiadanie pewnych przedmiotów przez skazanego], który obecnie w § 1. ma brzmienie: „Skazany ma prawo posiadać w celi dokumenty związane z postępowaniem, którego jest uczestnikiem, artykuły żywnościowe o ciężarze nieprzekraczającym 6 kg, wyroby tytoniowe, środki higieny osobistej, przedmioty osobistego użytku, zegarek, listy oraz fotografie członków rodziny i innych osób bliskich, przedmioty kultu religijnego, materiały piśmienne, notatki osobiste, książki, prasę i gry świetlicowe.” poprzez dodanie słów: „Dyrektor Zakładu Karnego nie może ograniczać skazanemu dostępu do dokumentów związanych z postępowaniem, którego skazany jest uczestnikiem, bez względu na formę zapisu dokumentów”
7. art 110a § 2. który obecnie ma brzmienie: „Dyrektor zakładu karnego może zezwolić:
 - 1) na posiadanie w celi sprzętu elektronicznego lub elektrycznego, poprzez dodanie słów: „TV o przekątnej ekranu do 32”, czajnik, konsoli do gier, wieży stereo, radioodbiornika” tj sprzętu wymienionego w uzasadnieniu projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zryczałtowanej miesięcznej opłaty związanej z wyposażeniem celi mieszkalnej w dodatkowy sprzęt elektroniczny lub elektryczny, jako sprzętu za który skazany ponosi opłaty.

Nadto poprzez dodanie § 2a w brzmieniu: „Dyrektor Zakładu Karnego nie może odmówić wydania do celi sprzętu, który był wcześniej użytkowany w innej jednostce penitencjarnej, ani sprzętu legalnie przyjętego do ZK i

spełniającego wymogi bezpieczeństwa o których mowa w § 4,

II. W ustawie o Służbie Więziennej z dnia 9,04,2010r (tj z dnia 7 lipca 2023 r. Dz.U. z 2023 r. poz. 1683)

1. art 19 ust 6 który obecnie ma brzmienie: „W zakładach karnych typu zamkniętego oraz aresztach śledczych funkcjonariusze wobec osób pozbawionych wolno ci, które:

1) przebywają poza celą mieszkalną, używają prewencyjnie środka przymusu bezpośredniego, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej;

poprzez wykreślenie pkt 1)

UZASADNIENIE

Obecne brzmienie przepisów art 8 § 4 kkw pozwalają ograniczyć skazanemu dostęp rozmów telefonicznych z obrońcami i pełnomocnikami do jednej rozmowy w tygodniu bez względu na ilość pełnomocników i obrońców, którzy reprezentują skazanego, ilość spraw w których skazany jest przez nich reprezentowany, a także obszerność tych spraw. Takie przepisy uniemożliwiają skazanym, zwłaszcza tym, którzy są reprezentowani przez wielu pełnomocników ze względu na ilość spraw toczących się często w różnych sądach, prokuraturach czy też trybunałach rozmowy z pełnomocnikami lub obrońcami i ustalanie telefonicznie ważnych elementów obrony. Bardzo często ze względu na dużą odległość pomiędzy zakładem karnym gdzie skazany jest osadzony a siedzibą pełnomocnika lub obrońcy rozmowa telefoniczna jest jedynym sposobem kontaktu. Ograniczanie tych kontaktów jest niezgodne z art 42 ust 2 oraz art 45 ust 1 Konstytucji RP w zw z art 32 ust 1 i 2 Konstytucji RP poprzez ustawowe dopuszczenie do nierównego traktowania osadzonych wskutek upoważnienia dyrektorów jednostek penitencjarnych do ustalania ile razy w tygodniu skazany będzie mógł kontaktować się z obrońcą lub pełnomocnikiem.

Obecne przepisy zezwalają Dyrektorom jednostek penitencjarnych na dowolne traktowanie wniosków skazanych o dostęp do stron internetowych zawierających informacje publiczne, informacje prawne, orzecznictwo sądowe czy też stron uczelni i szkół. Proponowane zapisy pozwolą na ujednoczenie systemu i dostosowanie go do obowiązującego prawa oraz orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu (np. wyrok z dnia 19,01,2016 w sprawie Kalda v. Estonia nr skargi 17429/10)

Zgodnie z obecnymi zasadami obowiązującymi np. w ZK Cieszyn od dnia 4,12,2023 administracja ZK nie wydaje potwierdzeń odbioru korespondencji

urzędowej na korespondencję wysyłaną przez skazanego do obrońcy lub pełnomocnika, twierdząc, iż nie jest to korespondencja urzędowa.

W świetle obowiązujących opinii prawnych „Pod pojęciem korespondencji prywatnej osadzonych należy rozumieć korespondencję adresowaną do imiennie wskazanej osoby na adres domowy (niebędący adresem urzędu, instytucji, zakładu pracy itp.) lub na adres urzędu, instytucji, zakładu pracy, z dopiskiem typu < do rąk własnych>, <prywatna>, itp.; pod pojęciem korespondencji urzędowej osadzonych należy rozumieć wszelką korespondencję nie będącą korespondencją prywatną” (zobacz pismo OISW w Białymstoku z dnia 15,05,2017r OI/S.451.2574.4.2017.AM)

Skazany musi otrzymać potwierdzenie wysyłanej do pełnomocnika lub obrońcy korespondencji, choćby z tego powodu aby administracja ZK nie mogła bezkarnie otwierać tej korespondencji i niewygodnej dla ZK wyrzucać.

Obecne brzmienie przepisu art 105 § 6a. Kkw uzależnia wysłanie przez skazanego korespondencji do organów państwa np. apelacji, zażalenia, wniosku np. o ustanowienie obrońcy od pozytywnej decyzji Dyrektora jednostki penitencjarnej. Prowadzi to do sytuacji w której skazany aby zaskarżyć niekorzystne dla siebie orzeczenie

Przepis art 105 b § 1 kkw upoważnia dyrektora jednostki penitencjarnej do dowolnego określenia ilości dni w których skazany może korzystać z telefonu w celu rozmów np. z rodziną. Samo upoważnienie dyrektorów jednostek penitencjarnych do dowolnego kształtowania praw skazanych do rozmów telefonicznych z rodziną jest sprzeczne z art 32 ust 1 i 2 Konstytucji RP, gdyż prowadzi do nierównego traktowania skazanych odbywających te same kary pozbawienia wolności. Nadto prawo do kontaktu telefonicznego z rodziną, wobec odebrania skazanym prawa do wysyłania dwóch listów w miesiącu na koszt jednostki penitencjarnej, jest dla niektórych jedyną formą kontaktu z osobami najbliższymi, a ograniczenie tego prawa może być traktowane jako naruszenie art 47 Konstytucji oraz art 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

art 110a § 1 kkw reguluje kwestie przedmiotów, które skazany może posiadać w celi mieszkalnej bez zgody Dyrektora jednostki penitencjarnej. Ponieważ różni dyrektorzy w sobie tylko znany sposób interpretują te przepisy ograniczając lub wręcz uniemożliwiając skazanemu posiadanie a nawet dostęp do dokumentów konieczne jest dodanie proponowanego zapisu: „Dyrektor Zakładu Karnego nie może ograniczać skazanemu dostępu do dokumentów związanych z postępowaniem, którego skazany jest uczestnikiem, bez względu na formę zapisu dokumentów”. W moim konkretnym przypadku już dwukrotnie spotkałem się z całkowitym odebraniem dokumentów na okres kilku miesięcy a nawet roku. Po raz pierwszy Dyrektor ZK nr 2 w Strzelcach Opolskich zatrzymał większość moich dokumentów a mnie przetransportował do innej jednostki penitencjarnej – dokumenty po dokładnym sprawdzeniu i zatrzymaniu dotyczących tego zakładu dostarczono mi po roku. Po raz drugi dwa lata temu ówczesny Dyrektor ZK w Raciborzu, a obecny zastępca Dyrektora Generalnego Służby Więziennej zatrzymał na kilka miesięcy moje

dokumenty również transportując mnie do innego ZK. Dokumenty otrzymałem po kilku miesiącach i również brakowało bardzo wielu dokumentów. Nadto w większości przypadków mam bardzo mocno ograniczony dostęp do dokumentów zapisanych w formie elektronicznej. Służba Więzienna nie uznaje definicji dokumentu określonego w art 115 § 14 Kodeksu Karnego.

art 110a § 2. kkw upoważnia Dyrektorów jednostek penitencjarnych do decydowania jaki sprzęt elektroniczny skazany może posiadać w celi mieszkalnej nie wymieniając tego sprzętu, a więc pozostawia znów pełną swobodę decydowania dyrektorom jednostek penitencjarnych, co znów narusza konstytucyjną zasadę zakazu dyskryminacji i równego traktowania – w tym przypadku osób pozbawionych wolności. Proponowana zmiana dotyczy wyszczególnienia w przepisie rangi ustawowej sprzętu wymienionego w projekcie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zryczałtowanej miesięcznej opłaty związanej z wyposażeniem celi mieszkalnej w dodatkowy sprzęt elektroniczny lub elektryczny. Określenie maksymalnej wielkości telewizora ma na celu ujednoczenie wielkości TV we wszystkich jednostkach penitencjarnych. Proponowana wielkość jest optymalna ze względu na możliwości zakupu TV, które obecnie są produkowane przez większość firm od 32". Wprowadzenie mniejszego wymiaru mogłoby być uznane za działanie „korupcyjne” gdyż obecnie dostępne mniejsze odbiorniki TV są produkowane na podzespołach tylko jednej firmy (MANTA) i są bardzo awaryjne. Zapis „w szczególności” ma na celu pozostawienie tego katalogu otwartego, aby zapewnić, po pierwsze, poszanowanie prawa własności tj, prawa do użytkowania sprzętu wcześniej przyjętego do jednostek penitencjarnych i wydane go uprzednio do użytkowania w celach mieszkalnych, a po drugie, pozostawienie dyrektorom jednostek penitencjarnych prawa do decydowania także o pozwoleniu na użytkowanie w celach także innego sprzętu elektronicznego.

Dodanie § 2a w brzmieniu: „Dyrektor Zakładu Karnego nie może odmówić wydania do celi sprzętu, który był wcześniej użytkowany w innej jednostce penitencjarnej, ani sprzętu legalnie przyjętego do ZK i spełniającego wymogi bezpieczeństwa o których mowa w § 4, zapobiegnie sytuacjom w których osoby pozbawione wolności za zgodą dyrektorów jednostek penitencjarnych nabywały sprzęt elektroniczny lub elektryczny, a następnie po zaleceniach Ziobry sprzęt ten był im odbierany. Taka sytuacja ma miejsce w przypadku konsol do gier! Skazani w tym również ja, zakupili za duże pieniądze konsole do gier, aby rozwijać swoje umiejętności (np. psychoruchowe), korzystali z konsol przez krótki czas, a następnie dyrektor na polecenie Ziobry odbierali im ten sprzęt i deponowali go w magazynie. Były to działania ze wszech miar naganne i sprzeczne z prawem. Każdy ma prawo do własności w tym prawo do korzystania z własności. Gwarantuje to art 21 i 64 Konstytucji. Zatem wszelkie wyjątki i ograniczenia, zgodnie z art 31 ust 3 i 64 ust 3 Konstytucji mogą być ustanowione tylko i wyłącznie w ustawie.

Nie jest możliwe przekazanie kompetencji do decydowania o prawie do korzystania z własności do swobodnego uznania dyrektorom jednostek penitencjarnych.

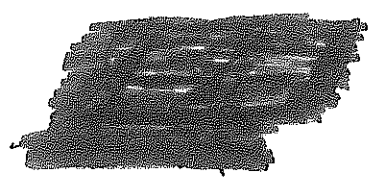
Art 32 ust 3 Konstytucji stanowi: „Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko

wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.” Tymczasem odbieranie skazanym konsol do gier, czyli prawa do użytkowania własności legalnie zakupionej i posiadanej za zgodą dyrektorów jednostek penitencjarnych odbyło się na podstawie zachcianki byłego już ministra sprawiedliwości Z. Ziobry. Z pewnością część ze skazanych będzie występowało z roszczeniami o odszkodowania i zadośćuczynienia za naruszenie ich prawa własności. Aby uniknąć takich sytuacji konieczne jest wprowadzenie proponowanych zmian.

art 19 ust 6 pkt 1 ustawy o Służbie Więziennej nakazuje stosowania, wobec skazanych pozostających poza celę mieszkalną, kajdanek. Przepis ten został wprowadzony przez poprzednią władzę po zabójstwie Pani psycholog w ZK w Rzeszowie. Nie kwestionując tragedii, jaką było zabójstwo, przepis ten jest stosowany jako represje wobec wszystkich skazanych i łamie prawo międzynarodowe.

Zgodnie z art 33 Wzorcowych reguł minimalnych postępowania z więźniami dopuszczają stosowanie środków przymusu bezpośredniego, ale tylko w konkretnych okolicznościach. Organy SW stosują jednak przepis ustawy bez żadnych wyjątków. Skazany jest kuty kajdankami zarówno w trakcie wizyty w ambulatorium, wizyty u lekarza, rozmowy z wychowawcą, czy też dyrektorem, udziału w rozprawie sądowej w formie wideokonferencji a nawet w czasie głosowania w wyborach do parlamentu (15,10,2023). Nikt nie stosuje się do zapisu art 33 a) wzorcowych reguł minimalnych postępowania z więźniami, który wyraźnie stanowi, że kajdanki muszą być usunięte gdy więzień staje przed organami sądowymi lub administracyjnymi.

W Zakładzie Karnym w Cieszynie np. podczas wyborów do parlamentu 15.10.2023r każdy skazany stawał przed komisją wyborczą skuty kajdankami, pomimo obecności w lokalu wyborczym kilku funkcjonariuszy SW. Głosowanie a zwłaszcza rozłożenie w kabinie wyborczej kart do głosowania rękami skutymi kajdankami było niepotrzebną torturą. Zapewne Ziobro chciał w ten sposób zniechęcić skazanych do głosowania i trzeba przyznać, że częściowo mu się to udało. Część skazanych zrezygnowała z udziału w wyborach po poinformowaniu ich, że muszą głosować skuci kajdankami. Jednocześnie służba więzienna stwierdziła, że głosowanie w kajdankach jest zgodne z przepisami. (zobacz skarga do Dyrektora ZK Cieszyn – załącznik nr 1, i odpowiedź dyrektora ZK Cieszyn – załącznik nr 2)

w załączeniu:

1. skarga do Dyrektora ZK Cieszyn na przymus głosowania w kajdankach
2. odpowiedź dyrektora ZK Cieszyn z dnia 18,10,2023 nr D/P-K.451.222.14.2023.SF